Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Altes Testament, 2. Teil - Cod. Aug. perg. 89

[S.l.], Datierung unklar

Sophonias propheta; prologus

urn:nbn:de:bsz:31-67620

Visual Library

Repletus ē ignominia p̄ gl'a: bibe
tu quoq; ⁊ conſopire. Circumdabit
te calix dextere dn̄i: ⁊ uomitus
ignominie ſup gl'am tuam. q2 ini-
quitas lybani operiet te. ⁊ uaſtitas
animaliū deterrebit eos de ſang-
uinib; hoīs. ⁊ iniquitate t̄re ⁊ ciuitati.
⁊ omniū habitantiū ī ea. Q̄d pro-
deſt ſculptile q2 ſculpſit illud fic-
tor ſuus. conflatile ⁊ imaginem
falſam: q2 ſperauit in figmento
fictor ei'. ut faceret ſimulacra mu-
ta. Ve q̄ dicit ligno expgiſcere:
ſurge lapidi tacenti. Numqd ipſe
docere poterit: Ecce iſte coopertus
ē auro ⁊ argento: ⁊ om̄is ſps n̄ ē
in uiſcerib; ei'. Dn̄s aūt in templo
ſc̄o ſuo: ſileat a facie ei' om̄is terra.

Or̄o abacuc ꝓphe ꝑ ignorationib;

Dn̄e audiui auditionē tuā
⁊ timui. Dn̄e op' tuū. in me-
dio annoꝝ uiuifica illud. In medio
annoꝝ notū facies. cū iratus fue-
ris mīe recordaberis. Ds̄ ab au-
ſtro ueniet: ⁊ ſc̄s de monte pha-
ran. Operuit celos gl'a ei': ⁊ laud'
ei' plena ē t̄ra. Splendor ei' ut
lux erit: cornua ī manib; ei'. Ibi
abſcondita ē fortitudo ei': ante fa-
ciē ei' ibit mors. Egredietur di-
abolus an̄ pedes ei'. Stetit ⁊ meſ-
ſus ē t̄ram. Aſpexit ⁊ diſſoluit
gentes: ⁊ contriti ſ̄ montes ſcl'i. In-
curuati ſ̄ colles mundi: ab itine-
rib; eternitatis ei'. Pro iniq̄tate
uidi tentoria ethiopie: turbabū-
tur pelles t̄re madian. Nūquid
in fluminib; iratus es dn̄e. aut in
fluminib; furor tuus: ul' in mari ī-
dignatio tua? Qui aſcendes ſup
equos tuos: ⁊ quadrige tue ſalua-
tio. Suſcitans ſuſcitabis arcū tuū:
iuramenta tribub; que locut' es.
Fluuios ſcindes t̄re. uiderunt te
aque: ⁊ doluerunt montes. gurges
aquaꝝ tranſiit. Dedit abyſſus uo-
cē ſuā: altitudo manus ſuas leua-
uit. Sol ⁊ luna ſteterunt in ha-
bitaculo ſuo: in luce ſagittaꝝ tuaꝝ
ibunt in ſplendore fulgurantis ha-
ſte tue. In fremitu ɔculcabis terrā:
in furore obſtupeſ facies gentes.
Egreſſus es in ſalutē ꝑpli tui: in
ſalutē cū xp̄o tuo. Percuſſiſti ca-
put de domo impii: denudaſti fu-
damentū ei' uſq; ad collū. Maledixi-
ſti ſceptris eius: capiti bellatoꝝ ei'
uenientib; ut turbo ad diſpgen-
dū me. Exultatio eoꝝ. ſicut ei' q̄
deuorat pauperem in abſcondito.
Viā feciſti in mari equis tuis: in lu-
to aquaꝝ multaꝝ. Audiui ⁊ contur-
batus ē uenter m's: a uoce contre-
muerūt labia mea. Ingrediatur
putredo in oſſib; meis: ⁊ ſubt' me
ſcateat. Et requieſcam in die t̄bu-
lationis: ut aſcendam ad ꝑplm ac-
cinctū nr̄m. Ficus enī n̄ florebit:
⁊ n̄ erit germen in uineis. Mentie-
tur op' oliue: ⁊ arua n̄ afferent ci-
bū. Abſcindetur de ouili pecus: ⁊ n̄
erit armentū in pſepib;. Ego aūt
in dn̄o gaudebo: ⁊ exultabo in de-
ihu meo. Ds̄ dn̄s fortitudo mea:
⁊ ponet pedes meos quaſi ceruoꝝ.
Et ſup excelſa mea deducet me
uictor: in pſalmis canentem. Ex-

plicit abacuc ꝓpha. Incipit
ꝓlog' ſophonie ꝓphe.

TRadunt hebrei cū cūq;

ꝓphe pater aut auus ponatur in
titulo. ipsos quoque ꝓphas fuisse. un
de et amos unū de xii. ꝓphis q̄ dix͛.
nō sum ꝓpha nec fili⁹ ꝓphe. s; pastor
capraꝝ uellicans sicomoros patris
nomen in titulo nō habet. Hoc si ueꝝ
ē. sophonias ꝓpha qui nomine in
ita dicam ꝓphetico et glōsa maioꝝ
suoꝝ stirpe generatus ē. Habuit ē
patrem chusi. auū godoliam. pro
auū amasiā. attauū ezechiam. et
talem quadrigam ipse uelut ex
terni auriga cōpleuit. Nomen so
phonie. alii speculū alii archanum
dn̄i d̄i transtulerunt. Siue g͛ spe
cula siue absconditū dn̄i interp̄ta
tur. utrūque ꝓphe conuenit. Dicitur ē
ad ezechiel. fili hominis. specula
torē te posui domui isrl̄. Iste g͛ ꝓpha
qui erat in specula et in sublimibus
constitutus. et nouerat mysteria dn̄i
filius erat chusi q̄ interp̄tatur humi
litas. Habebat quoque auū godo
liam qui dicitur magnitudo dn̄i.
et pauū amasiā q̄ et uertitur in ser
mone dn̄i. attauū ezechiā qui so
nat fortitudo dn̄i. De fortitudine
itaque dn̄i natus ē sermo dn̄i. et de
sermone dn̄i nata ē magnitudo
dn̄i. et de magnitudine dn̄i nata
ē humilitas. ut cū p̄uenerit ali
quis ad fectū dicat. qui nō sū dign⁹
uocari ap̄ls. et illud in psalmis. do
mine nō ē exaltatū cor meū. neque ela
ti s͛ oculi mei. Iosiam regē iude cu
ius temporibus sophonias ꝓphetasse
se inuenitur. d̄o p̄ oīb; regib;
iude placuisse. hystoria quarti li
bri regū. et scd̄i paralypomenon
demonstrat. Iosias simulacra q̄

pater suus amon uel auus ma
nasses in templo d̄i collocauerunt.
de tecta cōminuisse monstratur.
Insup̄ etiā serpentē ereū quem moyses
se fecit. cui errori inductus ꝑplūs si
stitione idoloꝝ detentus admise
rat. idē custodisse pascha. et iam in
termissum temporib; multis solus
fertur celebrasse. Id d̄s p̄ ꝓphaꝝ
temporib; memorari regis que p̄
uentura erant ostendens. generalib;
quidē lectionē cōp̄hensis ad fu
turū iudiciū. ꝓpho uero isrl̄ salutē
et ciuitati ierl̄m restaurationem
tunc temporis tribuendā. textu
lectionis denuntiat. Explicit
prologus. Incipit so
phonias ꝓpha.

Verbum dn̄i
qd̄ fc̄m ē ad sophoniā
filiū chusi. filiū godo
lie. filii amasie filii ezechie. in di
eb; iosie filii ammon regis iuda.
Congregans congregabo omnia
a facie t͛re dicit dn̄s. congregans
hominē et pecus. congregans uo
latile celi et pisces maris. et ruine
impioꝝ erunt. et disp̄dam homines
a facie t͛re dicit dn̄s. Et extendam
manū meā sup̄ iudam et sup̄ oīs
habitantes ierl̄m. et disp̄dam de lo
co hoc reliquias baal. et nomina edi
tuoꝝ cū sacerdotib; et eos q̄ adorāt
sup̄ tecta militiā celi. et adorant et
iurant in dn̄o. et iurant in melchom.
et q̄ auertuntur de post tergū
dn̄i. et qui nō quesierunt dn̄m. nec inue
stigauerunt eū. Silete a facie dn̄i
d̄i quia iuxta ē dies dn̄i quia p̄parauit
dn̄s hostiā. sc̄ificauit uocatos suos
Et erit in die hostie dn̄i uisitabo su͛

principes et super filios regis. et super
omnes qui induti sunt veste peregrina. et vi-
sitabo super omnem arrogantem ingre- 9
ditur super limen in die illa: qui complent
domum domini dei sui iniquitate et dolo. Et
erit in die illa dicit dominus. vox clamo-
ris a porta piscium. et ululatus a secunda:
et contritio magna a collibus. Ululate
habitatores pile. Conticuit omnis
populus chanaan: disperierunt omnes in-
voluti argento. Et erit in tempore
illo scrutabor ierusalem in lucernis. et vi-
sitabo super viros defixos in fecibus
suis qui dicunt in cordibus suis: non faci-
et bene dominus: et non faciet male. Et erit
fortitudo eorum in direptionem. et domus
eorum in desertum. et edificabunt domos
et non habitabunt: et plantabunt vi-
neas et non bibent vinum earum. Iuxta est
dies domini magnus: iuxta et velox ni-
mis. vox diei domini amara: tribula-
bitur ibi fortis. Dies illa dies ire:
dies tribulationis et angustie: dies
calamitatis et miserie: dies tenebra-
rum et caliginis: dies nebule et turbi-
nis: dies tube et clangoris super civi-
tates munitas: et super angulos ex-
celsos. Et tribulabo homines et
ambulabunt ut ceci: quia domino
peccaverunt. Et effundetur sanguis
eorum sicut humus: et corpora eorum sicut
stercora: sed et argentum eorum et aurum
eorum non poterit liberare eos in die ire
domini. In igne zeli eius devorabitur om-
nis terra: quia consummationem cum
festinatione faciet cunctis habitan-
tibus terram. Convenite congregami-
ni gens non amabilis. priusquam pari-
at iussio quasi pulverem transeuntem
diem: antequam veniat super vos dies

furoris domini. antequam veniat super
vos ira indignationis eius. Hec dicit
dominus, querite dominum omnes mansueti ter-
re qui iudicium eius estis operati. querite iu-
stum. querite mansuetum: si quomodo
abscondamini in die furoris domini. Quia
gaza destructa erit: et ascalon in deser-
tum. et azotum in meridie eicient: et ac-
caron eradicabitur. Ve qui habitatis
funiculum maris. gens perditorum. verbum
domini super vos chanaan terra philisti-
norum: et disperdam te ita ut non sit inhabi-
tator. Et erit funiculus maris requies
pastorum et caule pecorum: et erit funicu-
lus eius his qui remanserint de domo
iuda. ibi pascentur: in domibus ascalo-
nis ad vesperam requiescent: quia visita-
bit eos dominus deus eorum: et avertet captivi-
tatem eorum. Audivi obprobrium moab: et
blasphemias filiorum ammon quibus expro-
braverunt populo meo. et magnifica-
ti sunt super terminos eorum. Propterea vi-
vo ego dicit dominus exercituum deus
israel. quia moab ut sodoma erit. et
filii ammon quasi gomorra: siccitas
spinarum et acervus salis: et desertum
usque in eternum. Reliquie populi mei di-
ripient illos: residui gentis mee pos-
sidebunt eos. Hoc eis eveniet pro
superbia sua quia blasphemaverunt:
et magnificati sunt super populum domini exer-
cituum. Horribilis dominus super eos. et
attenuabit omnes deos terre: et adora-
bunt eum viri de loco suo omnes insu-
le gentium. Sed et vos ethiopes inter-
fecti gladio meo eritis. Et extendet
manum suam super aquilonem et perdet as-
sur: et ponet speciosam in solitudinem
et in invium et quasi desertum. Et accuba-
bunt in medio eius greges omnes bestie

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

genaū: ⁊ onocrotalus. ⁊ ericius in
liminibꝫ eiꝰ morabuntur. Vox can
tantis in feneſtra. coruus in ſuper
liminari: quō attenuabo robur
eiꝰ. Hec ē ciuitas gloſa habitans in
confidentia. que dicebat in corde ſuo.
Ego ſum: ⁊ extra me nō ē alia amplꝰ.
Quomodo facta ē in deſertū cubile
beſtie: Omīs qui tranſit p eam ſibi
labit: ⁊ mouebit manū ſuam. Ve
prouocatrix ⁊ redempta ciuitas colū
ba nō audiuit uocē ⁊ diſciplinā nō
ſuſcepit. In dnō nō ē confiſa. ad dm̄
ſuū non appropinquauit. Princi
pes eiꝰ in medio eius quaſi leones ru
gientes. iudices eiꝰ lupi ueſpe nō re
linquebant in mane. Pphe eiꝰ ueſa
ni: uiri infideles. Sacerdotes eius
polluerunt ſcm̄: iniuſte egerunt
contra legem. Dn̄s iuſtus in medio
eiꝰ. nō faciet iniquitatē. mane mane
iudicium ſuū dabit in luce: ⁊ nō abſcō
detur. Neſciuit autē iniquus confu
ſionē. diſperdidi gentes ⁊ diſſipati ſ
anguli earꝫ. Deſertas feci uias earū:
dum nō ē qui tranſeat. Deſolate ſ
ciuitates earꝫ: nō remanente uiro. nō
ullo habitatore. Dixi. Attamē ti
mebis me. ſuſcipies diſciplinā: ⁊
nō pibit habitaculū eiꝰ ppt oīa in
quibꝫ uiſitaui eam. uerumtamē dilu
culo conſurgentes corruperunt oēs
cogitationes ſuas. Quapropter expec
ta me dicit dn̄s in die reſurrectio
nis mee in futurū. qꝛ iudiciū me
um ut congregem gentes ⁊ colli
gam regna. Et effundam ſup eas indig
nationē meā. ⁊ omnē iram furoris
mei. In igne enī zeli mei deuorabi
tur omnis terra: qꝛ tunc reddam po
pulis labiū electū ut inuocent oēs
in nomine dnī: ⁊ ſeruiant ei hume
ro uno. Vltra flumina ethiopie
inde ſupplices mei: filii diſperſorū
meorꝫ deferent munus m̄. In die
illa nō confunderis ſup cunctis adin
uentionibꝫ tuis. quibꝫ preuaricata es
in me. Qꝛ tunc auferam de medio
tui magniloquos ſupbie tue: ⁊ nō
adicies exaltari amplius in monte
ſcō meo. Et derelinquā in medio tui
ppłm pauperem ⁊ egenū: ⁊ ſperabūt
in nomine dnī. Reliquie iſrł nō faci
ent iniquitatē nec loquentur men
datiū: ⁊ nō inuenietur in ore eorū
lingua doloſa. Quō ipi paſcentur
⁊ accubabunt: ⁊ nō erit q exterre
at. Lauda filia ſyon. iubila filia
iſrł: letare ⁊ exulta in omni corde fi
lia ierlm. Abſtulit dn̄s iudicium
tuū: auertit inimicos tuos rex
iſrł. dn̄s in medio tui. nō timebis
malū ultra. In die illa dicet ierlm
Noli timere. ſyon: nō diſſoluantur
manus tue. Dn̄s ds̄ tuus in medio
tui fortis: ipſe ſaluabit. Gaude
bit ſup te in letitia. ſilebit in dilec
tione tua: exultabit ſup te in lau
de. Nugas qui a lege receſſerunt
congregabo quia ex te erant: ut
nō ultra habeas ſup eis opprobrium.
Ecce ego interficiā oēs qui afflix
erunt te in tempore illo: ⁊ ſaluabo
claudicantē ⁊ eā que eiecta fue
rit congregabo: ⁊ ponā eos in lau
dē ⁊ in nomē in omni terra confuſio
nis eorꝫ. In tempe illo quo adducā
uos. ⁊ in tempe quo congregabo
uos. Dabo enī uos in nomen et
in laude oībꝫ ppłis terre. cū con

uero captiuitatem uestram coram ocu-
lis uestris dicit dominus. Incipit prologus
Aggei prophete.

Aggeus festiuus et letus qui
seminauit in lacrimis ut in
gaudio meteret. Destructum templum
edificat. dominumque patrem inducit loquen-
tem. Adhuc unum modicumque et ego com-
mouebo celum et terram et mare et ari-
dam. et mouebo omnes gentes et ue-
niet desideratus cunctis gentibus.
Ieremias propheta. Item alius
ob causam periurii sedechie
regis. ut historia libri secundi
paralypomenon indicatur. quia fidem
promissam nabuchodonosor regi cal-
chaldeorum non seruauerat. populum israel re-
fert cum memorato rege israel expug-
nata ierusalem captiuum in babyloniam
fuisse productum. Sed cum memoratus
populus multis temporibus idolis seru-
iendo. etiam effusione sanguinis in-
nocentium se grauiter implicasset. uo-
lens deus generationem uniuersam
eiusdem populi ob causis memoratas
penitus deperire. Septuaginta an-
norum captiuitatem eundem populum intra
chaldeorum statuit sustinere. Hac ratio-
ne ut completo numero annorum nouus
populus immunis a memoratis peccatis
ad renouationem ierusalem perueniret.
Sexagesimo itaque secundo anno regni
chaldeorum subuerso. cum adhuc octo an-
ni ad regnandum restabant. quod etiam
sexta uisio danielis ostendit. propter
causam sacrilegii que in eadem uisi-
one continetur funditus extinctum. Darius
rex qui medis imperabat ut septima
danielis uisio ostendit. memoratorum
regno successit. Cuius primo anno
regni ut decima uisio ostendit dani-
elis. subputatis annis. uidens ap-
propinquare tempus reuersionis que
per hieremiam fuerat promissa. orans tam
pro se quam pro populo. eandem promissionem
adhuc postulabat impleri. Cui per gabri-
elem angelum in eadem uisione nun-
tia preces eiusdem. uniuersa esse comple-
ta deus edixit. Expliciunt prologi. Incipit

In anno secundo darii regis. Aggeus propheta
in mense sexto. in die una mensis.
factum est uerbum domini in manu aggei prophete.
ad zorobabel filium salathiel ducem
iuda. et ad ihesum filium iosedech sacerdo-
tem magnum dicens. Hec ait dominus exer-
cituum dicens. Populus iste dicit. Non-
dum uenit tempus domus domini edi-
ficande. Et factum est uerbum domini in manu
aggei prophete dicens. Numquid tempus
uobis est ut habitetis in domibus la-
queatis. et domus ista deserta. Et nunc
hec dicit dominus exercituum. Ponite cor-
da uestra super uias uestras. Seminastis
multum. et intulistis parum. Comedi-
stis et non estis satiati. bibistis et non estis
inebriati. Operuistis uos. et non estis
calefacti. Et qui mercedes congrega-
uit. misit eas in sacculum pertusum. Hec
dicit dominus exercituum. Ponite corda
uestra super uias uestras. Ascendite in mon-
tem. portate ligna et edificate domum et
acceptabilis mihi erit. et glorificabor dicit
dominus. Respexistis ad amplius. et ecce
factum est minus. Et intulistis in domum.
et exsufflaui illud. Quam ob causam
dicit dominus exercituum. Quia domus
mea deserta est. et uos festinatis unus-
quisque in domum suam. propter hoc super
uos prohibiti sunt celi ne darent rorem.
et terra prohibita est ne daret germen